

## Archive of SID

اولین گزارش در مورد زنبور همپر پارازیتوبیت *Alloxysta citripes* Thomson (Hymenoptera: Cynipidae) از ایران. احسان رخشانی، علی‌اصغر طالبی و سید ابراهیم صادقی. دانشکده کشاورزی دانشگاه زابل، دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس و موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرانع

طی بررسی‌های انجام شده در مورد دشمنان طبیعی شته کوچک گرد و *Chromophis juglandicola* (Kalt.) در سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۷۹ زنبور پارازیتوبیت *Trioxys pallidus* (Hal.) (Hymenoptera: Aphidiidae) مهمترین دشمن طبیعی آن در تهران و کرج شناخته شد. این زنبور پارازیتوبیت در مناطق مورد بررسی دارای چندین گونه همپرپارازیتوبیت بود که گونه *Alloxystinae citripes* (Thomson) از زیر خانواده Cynipidae شامل سه زیر خانواده است که گونه‌های زیر خانواده پارازیتوبیت *Cynipidae* عموماً در روی گونه‌های مختلف بلوط ایجاد گال می‌نمایند. گونه‌های زیر خانواده *Charipinac* پارازیتوبیت پسیل‌ها و گونه‌های زیر خانواده *Alloxystinae*

## Archive of SID

هیپرپارازیتوئید زنبورهای پارازیتوئید شته‌ها هستند زنبور *A. Citripes* که نقش مهمی در کاهش کارایی زنبور پارازیتوئید *T. pallidus* دارد برای اولین بار از ایران و برای اولین بار در دنیا از روی شته *C. juglandicola* گزارش می‌شود. گونه‌های دیگری از جنس *Alloxysta* از پرتفال، کالیفرنیا و ترکیه به عنوان هیپرپارازیتوئید زنبور *T. pallidus* از روی شته کوچک گرد و گزارش شده است. زنبور هیپرپارازیتوئید *A. citripes* به طول ۰/۷ تا ۱/۰۵ و به طور متوسط ۰/۸۵ میلی‌متر، رنگ بدن تیره، پاها و شاخک‌ها به رنگ زرد روشن. طول شاخک‌ها در افراد نر بلندتر از طول بدن و در ماده‌ها به اندازه طول بدن است. حاشیه جلویی پیش گرده از موهای متراکم و کوتاهی پوشیده شده است اما حاشیه‌های جانبی و مرکزی آن بدون مو است. سلول رادیال کوتاه و حاشیه جلویی آن باز است. در نرها صورت، گونه‌ها و قطعات دهانی زرد رنگ، رگبال‌ها کمرنگ و شکم در قاعده متمایل به قرمز است. ماده‌ها شبیه نرها هستند اما سر تیره‌تر بوده و تنها کلیپسوس و قطعات دهانی به رنگ زرد روشن می‌باشند. قسمت پایین صورت به رنگ قهوه‌ای روشن تا تیره و شاخک‌ها به سمت انتهای تیره‌تر می‌شوند.

معرفی پنج گونه شپشک نباتی جدید (**Homoptera: Coccoidae**) برای فون ایران. مقصومه مقدم به خصل تحقیقات رده‌بندی حشرات، موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی az.sids.ir از بین نمونه‌های جمع‌آوری شده از مناطق مختلف ایران و همچنین نمونه‌های ارسالی از مناطق مختلف کشور، ۵ گونه زیر برای اولین بار توسط نگارنده شناسایی و گزارش می‌شود.